

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/18-01/1045
URBROJ: 354-01/19-6
Zagreb, 8. siječnja 2019.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave u vijeću sastavljenom od članova: Nelice Vidić, zamjenice predsjednika, Alice Brandt i Darie Duždević, članica, u žalbenom predmetu žalitelja Geotehnika d.o.o. Split, OIB: 1287410773, na dokumentaciju o nabavi, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2018/S 0F2-0032844, predmet nabave: sanacija zapadnog nadvožnjaka-krak 4 u čvoru Jankomir, autocesta A3 Bregana-Zagreb-Lipovac i zapadnog mosta u čvoru Jankomir, autocesta A1 Zagreb Macelj, naručitelja Hrvatske autoceste d.o.o. Zagreb, OIB: 57500462912, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13. i 74/14.) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 120/16., dalje: ZJN 2016.), donosi sljedeće

R J E Š E N J E

1. Poništava se dio dokumentacije o nabavi zahvaćen nezakonitošću, sukladno obrazloženju u ovom rješenju, u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2018/S 0F2-0032844, predmet nabave: sanacija zapadnog nadvožnjaka-krak 4 u čvoru Jankomir, autocesta A3 Bregana-Zagreb-Lipovac i zapadnog mosta u čvoru Jankomir, autocesta A1 Zagreb Macelj, naručitelja Hrvatske autoceste d.o.o. Zagreb.
2. Nalaže se naručitelju Hrvatske autoceste d.o.o. Zagreb da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave naknadi žalitelju Geotehnika d.o.o. Split troškove žalbenog postupka u iznosu od 5.625,00 kuna.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatske autoceste d.o.o. Zagreb objavio je 23. studenoga 2018. u Elektroničkom oglasniku javne nabave (dalje: EOJN) poziv na nadmetanje s dokumentacijom o nabavi (dalje: DON), u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2018/S 0F2-0032844, predmet nabave: sanacija zapadnog nadvožnjaka-krak 4 u čvoru Jankomir, autocesta A3 Bregana-Zagreb-Lipovac i zapadnog mosta u čvoru Jankomir, autocesta A1 Zagreb Macelj. Kriterij odabira je ekonomski najpovoljnija ponuda sa relativnim značajem kriterija: A) Financijska ocjena ponude (Težina financijskog dijela ponude A=80 bodova), B) Kvalitativna ocjena ponude (Težina kvalitativnog dijela ponude B=20 bodova).

Na predmetnu DON žalbu je Državnoj komisiji 3. prosinca 2018. izjavio i naručitelju u roku za žalbu dostavio žalitelj Geotehnika d.o.o. Split. Žalitelj u žalbi osporava zakonitost dijela DON, predlaže poništenje dijela DON obuhvaćene nezakonitošću te traži naknadu troškova žalbenog postupka.

U odgovoru na žalbu naručitelj osporava žalbene navode te predlaže odbiti žalbu.

U tijeku postupka pred ovim državnim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od poziva na nadmetanje, DON, dokaza o pravodobnosti žalbe te ostalih dokaza.

Žalba je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba je osnovana.

Žalitelj u žalbi u okviru kriterija za odabir ponude osporava podkriterij B.2. te navodi da naručitelj kod propisivanja stručnog iskustva predloženih ovlaštenih voditelja građenja/voditelja radova traži osobnu referencu "u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom 10 (deset) godina koje prethode toj godini" čime je ograničio tržišno natjecanje te diskriminirao stručnjake koji su ovakve projekte izvodili prije 11-12 godina. Navodi da je ovo traženje protivno osnovnim načelima javne nabave te naručitelj nije obrazložio postavljene uvjete. Isto tako navodi da nije jasno što se to promijenilo u izvođenju radova u proteklih 10-15 godina te zašto je bitno u kojem je periodu stručnjak izvršavao predmetni ugovor ako su radovi izvedeni na traženi način (tehnologijom hidrodinamičkog uklanjanja betona visokotlačnim pumpama i robotima). Navodi da iskustvo stručnjaka ne zastarijeva. Ističe da je naručitelj uvjetovao tehnologiju izvođenja radova na projektima, međutim iskustvo stručnjaka je ograničio na 10 godina.

Dalje, navodi da je propisivanjem u okviru podkriterija B.2. da se stručno iskustvo predloženih ovlaštenih voditelja građenja/voditelja radova dokazuje samo s "potvrdom naručitelja (osobna referenca)" naručitelj ograničio velik broj stručnjaka u sudjelovanju u postupku jer isti ne mogu predložiti stručnjake koji su zaposleni kod njih. Navodi da je pojam "osobna referenca" novijeg datuma te mnogi stručnjaci nisu u mogućnosti pribaviti potvrdu o sudjelovanju u projektima u traženom obliku iz razloga jer su projekti davno izvođeni te je potreban duži period da bi druga ugovorna strana provjerila podatke te izdala osobnu referencu. Isto tako, zbog ekonomske situacije u Republici Hrvatskoj navodi da mnogi naručitelji više ne postoje te nije moguće doći do reference u traženom obliku. Ističe da propisivanje "osobne reference" nije protivno ZJN 2016, ali je protivno osnovnim načelima javne nabave s obzirom da postoje i drugi načini dokazivanja iskustva stručnjaka pa je traženjem isključivo potvrde naručitelja (osobna referenca) naručitelj neopravdano otežao dokazivanje iskustva stručnjaka za zainteresirane gospodarske subjekte. Navodi da drugi naručitelji pored dokazivanje iskustva osobnim referencama dopuštaju alternativu jer su svjesni da stručnjaci u određenim situacijama nisu u mogućnosti dobiti traženu referencu. U nastavku žalbe žalitelj daje primjer DON u kojoj je pored osobne reference iskustvo stručnjaka dozvoljeno dokazivati i izjavom te drugom relevantnom dokumentacijom.

U odgovoru na žalbu vezano za propisivanje osobne reference "u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom 10 (deset) godina koje prethode toj godini" naručitelj se očitovao da su predmetnim postupkom obuhvaćeni radovi sanacije dva objekta u čvoru Jankomir koji se izvode tehnologijom hidrodinamičkog uklanjanja betona visokotlačnim pumpama i robotima te da se navedeni objekti nalaze u zoni Zagrebačke obilaznice gdje je prosječni godišnji promet veći od 61.000 vozila te je predmetna dionica jedna od prometno najopterećenijih u cijeloj mreži autocesta u Republici Hrvatskoj. Navodi da je navedeni kriterij propisao uzimajući u obzir kompleksnost i obim radova koje je potrebno izvesti u relativno kratkom roku uz paralelno odvijanje prometa na objektima na kojima se radovi izvode kao i autocestom ispod predmetnih objekata te s obzirom na velik intenzitet prometa predmetnim objektima, na složenost samih radova sanacije, na kratak rok izvođenja radova i zahtijevano 24 satno radno vrijeme.

Ocjenjujući ove žalbene navode utvrđeno je da je točkom 6.6. DON (Kriterij za odabir ponude) propisano da je kriterij za odabir ponude ekonomski najpovoljnija ponuda pri čemu je podkriterij A) Financijska ocjena ponude (Težina financijskog dijela ponude A=80 bodova) i podkriterij B) Kvalitativna ocjena ponude (Težina kvalitativnog dijela ponude B=20 bodova). Razrada kriterija i postupak bodovanja opisan je u nastavku točke 6.6. DON. Tako je u okviru kriterija za odabir ponude podtočkom B.2. DON propisano da se za vrednovanje težine kvalitativnog dijela ponude određuje stručno iskustvo predloženih ovlaštenih voditelja građenja/voditelja radova na sljedeći način. Ukoliko jedan od predloženih ovlaštenih voditelja građenja/voditelja radova dokaže da je, u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom 10 (deset) godina koje prethode toj godini, u svojstvu odgovorne osobe vodio radove sanacije ili

rekonstrukcije 1 (jedne) građevine tipa most (most, nadvožnjak, podvožnjak, vijadukt i sl.), koji su izvedeni tehnologijom hidrodinamičkog uklanjanja betona visokotlačnim pumpama i robotima i minimalne vrijednosti radova u iznosu od 10.000.000,00 kn, ponuda će dobiti dodatne bodove, u protivnom će ponuda dobiti - 0 bodova. Navedeni kriterij mogu dokazivati jedan ili oba predložena stručnjaka. Navedeni kriterij stručnjak dokazuje potvrdom naručitelja (osobna referenca) koja mora sadržavati podatke iz navedenog kriterija (voditelj radova sanacije ili rekonstrukcije, naziv građevine, radovi izvedeni tehnologijom hidrodinamičkog uklanjanja betona visokotlačnim pumpama i robotima, vrijednost radova (minimalno 10.000.000,00 kn). Boduje se broj građevina tipa most (most, nadvožnjak, podvožnjak, vijadukt i sl.) na kojima je/su stručnjak/ci vodio/li radove sanacije ili rekonstrukcije koji su izvedeni tehnologijom hidrodinamičkog uklanjanja betona visokotlačnim pumpama i robotima, za svaku građevinu minimalne vrijednosti radova u iznosu od 10.000.000,00 kn.

Pravni okvir koji se ovdje primjenjuje propisan je odredbama članaka 284. i 285. ZJN 2016, pa je tako propisano da se ekonomski najpovoljnija ponuda utvrđuje na temelju cijene ili troška, primjenom pristupa isplativosti, kao što je trošak životnog vijeka, te može uključivati najbolji omjer između cijene i kvalitete, koji se ocjenjuje na temelju kriterija, uključujući kvalitativne, okolišne ili društvene značajke, povezanih s predmetom nabave, a navedeni kriteriji mogu obuhvaćati na primjer kvalitetu, uključujući tehničku vrijednost, estetske i funkcionalne značajke, pristupačnost, rješenje za sve korisnike, društvene, okolišne i inovativne značajke te trgovanje i uvjete trgovanja. Nadalje, kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje.

Navod žalitelja da naručitelj u DON nije obrazložio zašto bi kao relevantno iskustvo stručnjaka u okviru kriterija za odabir ponude moglo biti vrednovano samo iskustvo stečeno u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom 10 (deset) godina koje prethode toj godini, ocijenjen je osnovanim. Naime, sama činjenica da je neki gospodarski subjekt koji podnosi ponudu u predmetnom postupku javne nabave vodio radove sanacije ili rekonstrukcije 1 (jedne) građevine tipa most (most, nadvožnjak, podvožnjak, vijadukt i sl.), koji su izvedeni tehnologijom hidrodinamičkog uklanjanja betona visokotlačnim pumpama i robotima, u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom 10 (deset) godina koje prethode toj godini, ne znači ujedno da su ponuđeni radovi veće kvalitete od kvalitete radova ponuditelja koji je iste radove izvodio ranije, tj. prije više od 10 (deset) godina računajući od godine u kojoj je započeo postupak javne nabave. Nesporno je da naručitelj ima legitimno pravo odrediti kao kriterij odabira ekonomski najpovoljnije ponude kriterij kvalitete, međutim prilikom određivanja tog kriterija mora paziti na to da isti ne smije biti diskriminirajući, mora biti povezan s predmetom nabave te mora omogućiti učinkovito nadmetanje. Predmetnim kriterijem kvalitete, a koja će se vrednovati kroz potvrdu druge ugovorne strane (osobna referenca) na način da će se vrednovati (bodovati) radovi izvršeni, u godini u kojoj je započeo postupak javne nabave i tijekom 10 (deset) godina koje prethode toj godini, prema ocjeni ovog državnog tijela naručitelj nije omogućio učinkovito nadmetanje obzirom da su na navedeni način diskriminirani oni gospodarski subjekti koji su navedene radove izvršavali ranije.

Argumentacija naručitelja da je predmetni kriterij kvalitete propisao uzimajući u obzir kompleksnost i obim radova koje je potrebno izvesti u relativno kratkom roku, nije osnovana iz razloga jer nije samo navedeno pokazatelj iskustva i kvalitete, a naručitelj ničim ne ukazuje da je navedeni kriterij vrednovanja razdoblja u kojem su izvođeni radovi tražen s obzirom na tehnologiju koja se koristi u konkretnom slučaju.

Dalje, vezano za navod žalitelja da je kod kriterija iskustva stručnjaka tražena potvrda u formi osobne reference (potvrde druge ugovorne strane), razvidno je da naručitelj za bodovanje iskustva stručnjaka traži određeno jamstvo u vidu potvrde druge ugovorne strane, dok žalitelj smatra da se dokazivanje iskustva osim putem potvrde druge ugovorne strane može dokazati i na neki drugi zadovoljavajući način. Traženje potvrde druge ugovorne strane u svrhu bodovanja u okviru kriterija za odabir (osobna referenca) nije protivno ZJN 2016, međutim potrebno je istaknuti da postoje i drugi načini dokazivanja iskustva stručnjaka, kojim će se potvrditi iskustvo stručnjaka. Stoga je utvrđeno da je naručitelj traženjem isključivo reference potpisane i ovjerene od druge

ugovorne strane, neopravdano otežao dokazivanje iskustva stručnjaka za zainteresirane gospodarske subjekte. Slijedom navedenog, i ovaj žalbeni navod je ocijenjen osnovanim.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo tijelo u dokumentaciji o nabavi nije utvrdilo osobito bitne povrede. Naime, ovo tijelo je provjerilo rok određen za dostavu ponuda i utvrdilo da je isti određen sukladno odredbama ZJN 2016. Što se tiče kriterija za odabir ponude isti je određen kao ekonomski najpovoljnija ponuda sukladno ZJN 2016. Nadalje, u odnosu na postojanje obveznih osnova za isključenje te mogućnosti da je naručitelj nakon isteka roka za dostavu ponude vodio pregovore ili da je ponuditelj izmijenio svoju ponudu suprotno odredbama ZJN navedena odredba nije primjenjiva u ovoj fazi predmetnog postupka javne nabave. Također, kriteriji za odabir gospodarskog subjekta određeni su sukladno člancima 256. do 259. ZJN 2016 te nije utvrđena povreda Zakona u smislu da naručitelj nije primijenio ili nepravilno primijenio koju odredbu izvora prava, što je bilo od utjecaja na zakonitost postupka, a za koju žalitelj nije znao niti mogao znati u trenutku izjavljivanja žalbe.

U skladu s prethodno navedenim, temeljem članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016 odlučeno je kao u točki 1. izreke ovog rješenja. Naručitelj će u nastavku postupka postupiti sukladno članku 419. stavku 4. ZJN 2016.

Žalitelj u žalbi postavlja zahtjev za naknadom troškova žalbenog postupka u iznosu od ukupno 5.625,00 kuna.

Članak 431. stavak 2. ZJN 2016 propisuje da Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti. Stavak 3. istog članka propisuje da je stranka, na čiju je štetu žalbeni postupak okončan, dužna protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

S obzirom na to da je žalitelj uspio sa žalbom, sukladno članku 431. stavku 3. ZJN 2016 žalitelju pripada pravo na naknadu troškova žalbenog postupka. Stoga se usvaja zahtjev žalitelja za nadoknadu troškova žalbenog postupka u iznosu od 5.625,00 kuna na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka u iznosu od 5.000,00 kuna i 625,00 kuna na ime sastava žalbe po odvjetniku sukladno Tbr. 20. t. 1. i Tbr. 22. Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika). Stoga je odlučeno kao u točki 2. izreke ovog Rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave.

Stranke žalbenog postupka:

1. Hrvatske autoceste d.o.o., Zagreb, Širolina 4
2. Geotehnika d.o.o., Split, Put Puntinka 33